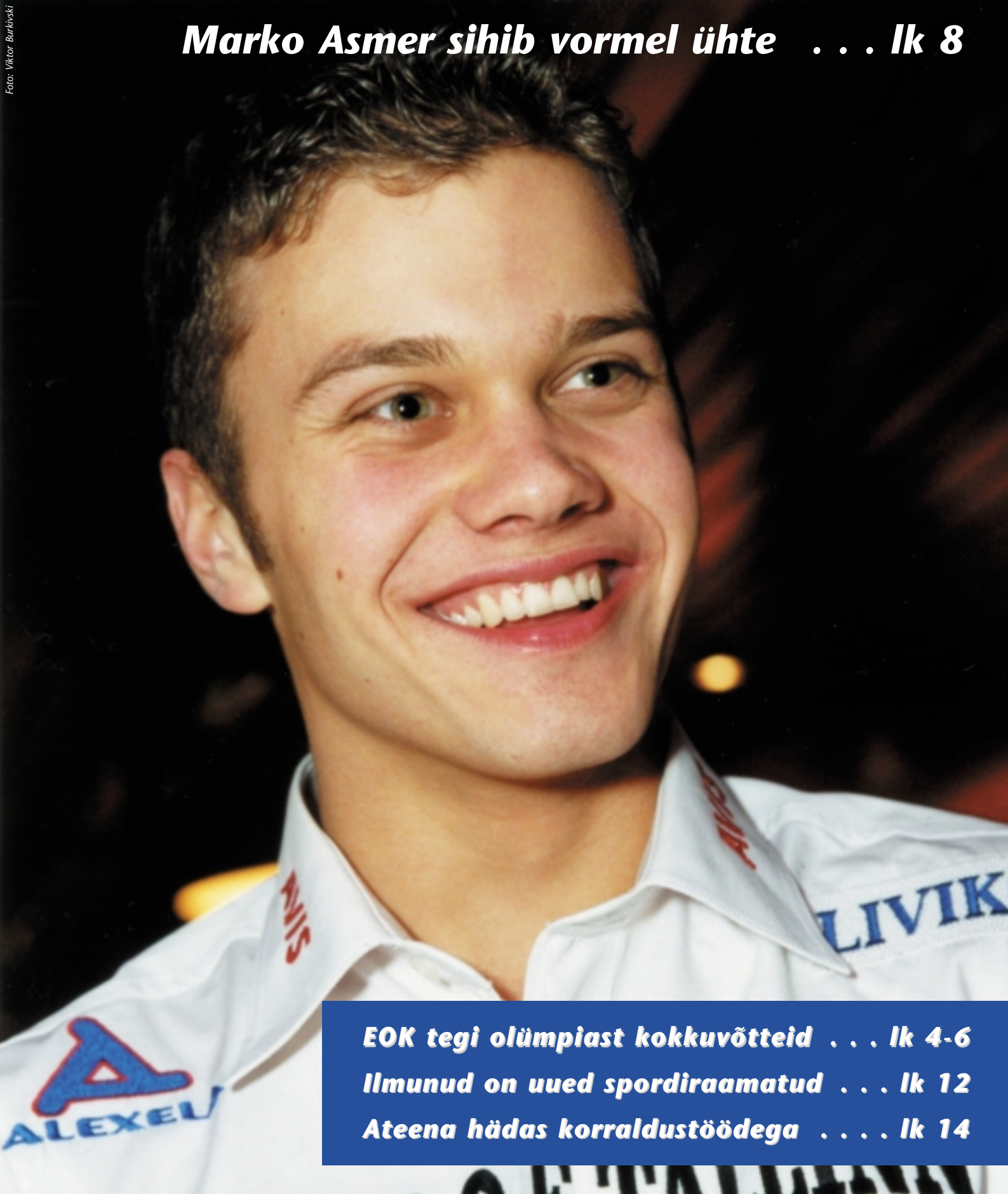

EESTI SPORDI infoleht

Marko Asmer sihib vormel ühte . . . lk 8

EOK tegi olümpiast kokkuvõtteid . . . lk 4-6
Ilmunud on uued spordiraamatud . . . lk 12
Ateena hädas korraldustöödega . . . lk 14

Eesti Olümpiakomitee tänab Salt Lake City olümpiadelegatsiooni partnereid

Hermann Reisid

A – aktuaalne

Kokkuvõte: Salt Lake City olümpiamängude kokkuvõte lk 4

Eesti delegatsiooni arvatud 18 sportlasest startis mängudel 17, kes sooritasid 45 olümpiastarti. Sportlikelt tulemustelt kujunesid Salt Lake City mängud meie kõigi aegade edukamateks talimängudeks. Võidetud kuld-, hõbe- ja pronksmedal tõstsid Eesti 78 osavõtnud riigi esinduse seas 17. kohale. Hinnatavad on ka neli 7.-9. kohta ja neli kohta teises kümnes.

B – organisatsioonid

Alaliit: jäähoki lk 7

8. märtsil kirjutati Tallinnas alla raamlepingule, mille kohaselt Soome Jäähokiliit asub osutama igakülgselt abi Eesti Jäähoki Liidule. Leping, millele kirjutasid alla Soome Jäähokiliidu president Kallervo Kummola ja Eesti Jäähoki Liidu president Priit Vilba, peaks avama Eesti jäähoki ees seninägematu perspektiivi.

Persoon: Marko Asmer lk 8

Eesti 2001. aasta parimaks autosportlaseks valitud 17-aastane Marko Asmer ei varja oma tänavust suurt eesmärki – tulla kardisõidu kuningliku klassi, vormel Super-A klassi maailmameistriks.

EOK meediasuhtlus Salt Lake City OM-il lk 9

EOK infotunnid märtsis ja aprillis lk 10

Spordiorganisatsioonid: lühidalt lk 11

Trükised: märtsis ilmus mitu spordiraamatut lk 12

26. märtsil esitleti kultuuriministeriumis Eesti spordi aastaraamatut 2001, mis nägi ilmalvalgust varem kui ükski varasem samalaadne trükis.

Samal päeval esitleti ka Eesti Olümpiakomitee, Postimehe, SL Öhtulehe ja Sporditähe ühistööna vaid 30 päevaga valminud Salt Lake City olümpiaaraamatut.

D – rahvusvaheline

Olümpiaalade tulevik: spordialade võitlus lk 13

Sydneys võistles 10 651 sportlast ning see on konsensus – olümpiamängud on jõudnud murdepunkti Sydneys olümpiadebüüdi teinud triatlon, taekwondo, soft-pall ja batuudihüpped on kavas ka Ateenas. Kuid ukse taga on suur hulk alasid eesotsas veesuusatamise, võistlustantsu, ragbi ja bridžiga, kes soovivad liituda olümpiaparaadiga, kuid vähemalt Ateenas veel olümpiaaladeks ei saa. Olümpiaametnikud on öelnud: et olümpiakavva leida koht mõnele uuele alale, peavad senised olivad vähendama distsipliinide arvu.

Ateena 2004: ettevalmistustööd venivad lk 14

Pärast Salt Lake Cityt on spordirahva tähelepanu keskmesse nihkumas 2004. aasta olümpiamängud Ateenas. Mängude ettevalmistus kulgeb endiselt üle kivide-kändude, ehkki avamiseni on aega vahem kui 900 päeva.

E – kommentaar

Dopinguskandaalide arvukuse suurenemist viimastel aastatel seostatakse nii dopingu avastamise metoodika kui organisatsiooni täiustumisega, loodi ju hiljuti Maailma Antidoping Agentuur WADA, kirjutab Spordimeeditsiini Sihtasutuse juhataja Rein Jalak.

Eesti 2001. aasta parimaks autosportlaseks valitud 17-aastane Marko Asmer ei varja oma tänavust suurt eesmärki – tulla kardisõidu kuningliku klassi, vormel Super-A klassi maailmameistriks.

Mullu samas sarjas kokkuvõttes seitsmenda koha ja ühe etapivõidu saanud Asmer ütleb vaid, et ei tahta eesmärkidest palju rääkida. "Olen ka isale ikka öelnud, et ta nii palju eesmärkidest ei räägiks. Nii võib veel midagi ära sõnuda," on Eesti autospordi lootustandvamaid piloote kindel.

Olümpia kulissidetagused rekordid

Salt Lake City olümpiamängude ametlikud rekordid ehk see, mis sündis "laval", on laiale huviliste ringkonnale ilmselt juba ammu teada. Märksa vähem on räägitud sellest, mis jäi "kulisside" varju ehk ennenägematust edust olümpia turundusprogrammides ja teleülekannetes.

Ringhääling. Salt Lake City mängud kogusid telerite ette kõige suurema auditooriumi taliolümpiamängude ajaloos. Väga suur osa olümpiavõistluste telekajastustest olid otseülekanded, sageli *prime time*'il. Praegu, kui täpsed arvud veel selgumata, võib toetuda esialgsetele näitajatele – mängu jälgis umbes 3 miljardit televaatajat 160 riigis. Olümpiamängudega seotud ülekandeid näidati üle kogu maailma 9750 tundi, mis tähendab umbes 600 tundi päevas globaalselt. Juba ainuüksi USA-s tõusis ülekannete hulk võrreldes 1998. aasta Nagano OM-iga 176-lt tunnilt 370-le tunnile.

Sponsorlus. TOP (The Olympic Programme) ülemaailmne sponsorprogramm näitas Salt Lake City mängudel jätkuvat elujõudu. Ühelt poolt pakkusid sponsorid mängudel uusi teenuseid, teisalt leidsid korraldajad uusi vahendeid sponsorite esiletoomiseks.

Mängude lokaalne sponsorprogramm, mida koordineeris spetsiaalne organisatsioon OPUS, oli samuti üledukas, edukam ja kvaliteetsem kui kunagi varem. Vaadake Ameerika-prisma – kui 1980. aasta Lake Placidi kohali sponsorprogramm tõi sisse 231-lt sponsorilt 30 miljonit USA dollarit, ning 1996. aasta Atlanta programmi 111-lt sponsorilt 633 miljonit, siis Salt Lake City 53-lt sponsorilt 840 miljonit.

Piletid. Salt Lake Citys müüdi talimängude suurim kogus pileteid. Rohkem kui 1,656-st miljonist (1998 Naganos 1,4 miljonit) piletist jäi müümata näpuotsatäis. Ja veel: mängude avapäevaks, 8. veebruariks oli mängude korralduskomitee SLOC müüdnud 1,365 miljonit piletit (82,5 protsenti kõigist), mis on samuti uus rekord.

Internet. Kodulehekülg www.saltlake2002.com kogus loomulikult kõigi aegade suurima külastajate arvu. Umbes 74 protsenti USA-s reaaliseeritud piletitest müüdi üle Interneti (2000 Sydneys vaid 4 protsenti).

Finantseerimine. SLOC teenis turunduse ja teleülekannete pealt kopsakad summad. Koos ROK-iga läbi viidud autoriseerimata toodete müügi elimineerimise programm oli vägagi edukas, tuues sisse täiendavaid rahalisi vahendeid. SLOC-i tulud moodustasid kokku 1,3 miljardit dollarit, millest ROK-ilt laekus 575 miljonit.

Ka järgmised korraldajad võivad olla mureta. ROK-i presidendi dr Jacques Rogge sõnad mõjuvad igatahes julgustavalt: "ROK jätkab korraldajate toetamist ka tulevikus. Meie sponsorite visioon on toetada olümpialiikumise eesmärkide saavutamist. Seda mängude korraldamine kahtlemata ka on."

EESTI SPORDI infoleht

Eesti Spordi Infoleht
Nr. 2 (9) veebruar – aprill 2002
Ilmub alates 2001. a.

Vastutav toimetaja: Sven Sommer sven@eok.ee
Väljaandja:

Eesti Olümpiakomitee
Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 372 639 8081
372 639 8082
372 639 8772
Faks 372 639 8773
E-post eok@online.ee
www.vee.eok.ee

Paber: Antalis
Betooni 6
11415 Tallinn
Tel. 372 620 1562
Faks 372 620 1572
E-post ave.aavastik@antalis.ee
kristina.viljat@antalis.ee
[www.vee.eok.ee](http://www.antalis.ee)

Trükk: Prisma Print
Tartu mnt 63, 10115 Tallinn
Tel. 372 611 5530
Faks 372 611 5531
E-post prisma@prismaprint.ee
[www.vee.eok.ee](http://www.prismaprint.ee)

Kujundus: **Gromit E.S.T.**
Akadeemia tee 21
12618 Tallinn
Tel. 372 639 7075
Faks 372 639 7074
E-post info@est.ee

Gromit E.S.T.

Eduka olümpia resüme

EOK esialgne raport Salt Lake City taliolümpiamängudeks ettevalmistusest ja Eesti sportlaste tulemustest

TOOMAS TÕNISE
EOK peasekretär

Keerulised tingimused

Rahvusvaheline Olümpiakomitee ROK valis Salt Lake City XIX taliolümpiamängude läbiviimise linnaks 1995. aastal. Esialgne info ja teadmised korralduspaiga erilistest tingimustest löid kujukultuse meie jaoks rasketest mängudest: ajavahel Eesti ja SLC vahel on üheksa tundi; pikad ja ümberistumistega, see tähendab rahaliselt kulukad kohale- ja tagasilennud; võistluspaikade kõrgus merepinnast 1700-1800 meetrit; vähenenud populaarsus ja publikuhuvi suusatamise nn põhjamaade alade – murdmaasuusatamise, kahevõistluse ja laskesuusatamise vastu; üle 50 aasta talimängud taas suurlinnas ning seejuures oluliste võistluspaikade suur kaugus üksteisest ning eelkõige suusaalade võistluskohta kaugus olümpiakülalt.

Mängude läbiviimisega seotud raskused olid selged ka ROK-ile ja Euroopa Olümpiakomiteede Assotsiatsioonile EOC-le. Nende organisatsioonide eestvedamisel korraldati ridamisi nõupidamisi rahvuslike olümpiakomiteede ja olümpiadelegatsioonide juhtidele. EOK esindajad osalesid kõigil taolistel koosolekutel.

Majutamine ja toitlustamine väljaspool olümpiaküla

Kohapealsetest tingimustest johtuvalt olid arutelu all kaks alternatiivset võimalust olümpiaküla osas: üks keskne olümpiaküla ning nn satelliitkülad, millele laieneb ametliku küla staatus või üks olümpiaküla ning alternatiivne majutus ja toitlustus suusaalade võistluspaikade lähedal. Majanduslike kaalutlustest lähtuvalt otsustas mängude korralduskomitee SLOC teise variandi kasuks.

Esimesed otsekontaktid SLOC-iga loodi pärast Nagano talimänge 1998. aastal. EOK spordiprojektide juht Martti Raju külastas kolmel korral (1999, 2000 ja 2001) SLOC-i administratsiooni ja SLC võistluspaiku ning võimalikke elamiskohti.

1999. aastal langetati otsus majutada meie murdmaasuusatajad, laskesuusatajad ja kahevõistlejad võistluspaikade lähedusse Homestead Resorti puhkekülal ning kindlustada seal nende toitlustamine. Majutamise ja toitlustamise kohta sõlmiti lepingud. Kokku broneeris EOK majutused murdmaasuusatamise, laskesuusatamise, kahevõistluse ning suusahüpete sportlastele ja abipersonalile. 36 delegatsiooni

Kaks eestlast korraga olümpiapjedaalil.

liiget elas Homestead Resorti ja Wing Pointe'i puhkekülades, mis tagas neile parimad võimalikud elamispaigad võistluspaikade vahetus läheduses. Hilisem analüüs näitas, et otsus korraldada sportlaste ja treenerite majutus ning toitlustamine võistluspaikade läheduses oli õige.

Transpordi ja sidepidamise kindlustamine OM-i eel ja ajal

Külastuste, erinevatel nõupidamistel kohtumiste ja tavapärase asjaajamisega loodi SLOC-iga asjalikud kontaktid ning saadi õigeaegselt tarvilikku informatsiooni ja nõuandeid.

EOK rentis väljaspool olümpiaküla majutatud võistlejate, treenerite ja abipersonali tarbeks üheksa sõidukit, mille abil suudeti kindlustada operatiivne tegutsemine OM-i eel ja ajal.

Lisaks rentis EOK treeneritele ja hooldemeeskonnale 16 mobiiltelefoni, Eestist osteti kaasa 10 moodsat raadiotelefoni ning telliti nende kasutamiseks USA ametivõimude luba ja laine-pikkus.

Lennud Salt Lake Citysse ja tagasi

Lendude korraldamisel Salt Lake Citysse oli EOK partneriks reisibüroo Hermann Reisid, kellega sõlmiti 2001. aasta alguses partnerleping ning suukliendi teenindusleping. Lennugraafiku võimalikult paindlikuks koostamiseks telliti partnerilt palju variante ning broneeriti olümpialinna sõiduks pileteid erinevatele päevadele. See julgustamine oli tingitud sportlaste OM-i eelsetest võistlustest

ning treeninglaagritest ja võimalikest lumeoludest tingitud muudatustest.

Salt Lake Cityst tagasisõidu osas võttis EOK vastu Soome Olümpiakomitee pakkumise lennata ühise tsarterreisiga otse Helsingisse. Selle ning Helsingi-Tallinn lennu korraldas Finnair. Tsarteri kasutamine muutis lennureisi mõneti kallimaks, kuid see-eest võitsime ülelennu kiiruse, mugavuse ning limiteerimata pagasiveo osas.

Paraku ei õnnestunud välistada viimase hetke reisiplaanide muutusi. Need olid tingitud osade delegatsiooniliikmete haigestumisest, kavade vahetada hooldemehi ning esialgse plaani tagasihoidlikkusest, mille kohaselt suurim medalilootus Andrus Veerpalu oleks saanud Tallinna ilma treener Mati Alaveri ja EOK presidendita.

Üldiselt võib nentida, et lennureiside kavandamine ja toiminine tervikuna õnnestus.

Esindusvarustus

Viimaste aastate kogemusi järgides telliti võistlusväline riietus, st avatseremoonial osalemise ja vaba aja riietus firmalt Ilves Extra, kellega EOK sõlmis 2001. aasta alguses partnerlepingu. Riietuse kavandamisel lähtuti sportliku joone printsibist. Kõigile delegatsiooni liikmetele telliti kohapealset ilmastikku arvestades ava- ja lõputseremoonia tarbeks soojad joped-püksid sini-must-valgetes värvides, kindad ja müts. Vaba-aja riietuses olid soojad joped-püksid puna-must-valgetes värvides. Jalanõud, sportlikud Salomoni kindad ja talvesaapad, osteti firmalt A & Tova.

Sportlik riietus, võistlusriietus

EOK ei kiirustanud taliolümpiamängude eelsel perioodil, ilma suusaliidu ja laskesuusatamise föderatsiooni seisukohata, eelistama kaht oma varustust pakkuvat firmat. 2001. / 2002. aasta võistlushooaja keskel jõuti mõlema liidu nõusolekul ja pikkade läbirääkimiste tulemisel lepinguni Bjørn Dæhlie tootenimetusega riietuse osas. Riietus osalt osteti ja osalt saadi tasuta firma esindajalt Eestis, OÜ-lt Silja Sport. Sportlikus kompleksis oli tänapäevane võistluskombinesoon, treening- ja vaba-aja riietus, suusakindad ja -müts, spordikotid, sokid, soe pesu. Sportlaste ja treenerite hinnang riietusele oli hea.

Varustuse toimetamine Salt Lake Citysse ja tagasi

Suuremahulise pagasi ja varustuse toimetamisel olümpialinna ja tagasi oli EOK partneriks firma Schenker, kellega sõlmiti partnerleping 2001. aasta lõpus. Koos kavandati varustuse saatmine kahes osas. Arvestades tänapäeva suusahoolde keerukust, suuskade arvu, lisa-seadmete ja määrete hulka, kujunesid saadetised kaalukateks. Varustuse saatmisel toimusid tolliformaalsused sujuvalt, tagasiteel viibis saadetus ülemäärase nädala kohalikus tollis. Koostöö firmaga Schenker oli õnnestunud ning löi eeldused koostöö jätkumiseks.

Trükised

EOK koostas ja tellis SLC taliolümpiamängudeks kolm trükist. Tavapärase Eesti delegatsiooni liikmeid tutvustav Estonian Team Guide, milles olid ka artiklid Eestist ja Eesti spordiliikumisest, EOK-st ning ülevaade Eesti olümpiavõitjatest.

Teine trükis oli Eesti delegatsiooni meelepea, kus oli mängude kava, info olümpialiikumise, SLC talimängude ja SLC eritingimuste kohta, nõuanded aklimatiseerumise, meediasuhtluse ning dopingukontrolli osas ja keelatud ainete ja vahendite nimekirj.

Kolmas trükis, Olümpiateatmik I, valmis koostööd Eesti Olümpiaakadeemiaga ja oli suuna-

tud nii delegatsiooni liikmetele kui ka Eesti koolidele. Teatmik sisaldas artikleid olümpiaajaloost, -liikumisest, -organisatsioonidest. Palju tähelepanu oli pööratud taliolümpiamängudele ja Eesti sportlaste esinemisele neil mängudel.

Delegatsiooni kinnitamine

EOK kehtestas 2000. aasta novembrikuu täiskogul spordialaliitudele kvalifikatsioonikriteeriumid olümpiast osavõtuks. Nendest lähtudes esitasid liidud EOK-le ettepanekud sportlaste arvamiseks delegatsiooni. EOK täitevkomitee koosolekul 17. jaanuaril 2002 kinnitati Eesti olümpiadelegatsioon. Koosseisu arvati 18 sportlast: 9 murdmaasuusatamises, 5 laskesuusatamises, 2 kahevõistluses, 1 suusahüpetes ja 1 iluuisutamises. Sportlaste kinnitamisel ei olnud EOK-l kõhklusi 8 murdmaasuusataja (6 meest ja 2 naist), laskesuusatajate ja kahevõistlejate kinnitamisel, kuna need sportlased olid ametlikult täitnud kehtestatud normatiivid.

Arutelu all olid murdmaasuusataja Piret Niglas, suusahüppaja Jaan Jüris ja iluuisutaja Margus Hernits. Nii Niglasel kui Jürisel olid täidetud ROK-i ja FIS-i poolt seatud normid, EOK poolt seatud normist oli Niglasel jäänud puudu mõned FIS-i punktid ja suusahüppajatele ei olnud EOK norme kinnitanud. Seetõttu nõustus EOK täitevkomitee suusaliidu ettepanekuga arvata nimetatud delegatsiooni. Iluuisutaja Hernits jäi viimasel valikvõistlustel 7. kohale, kusjuures esimesed 6 said pääsme OM-ile. Hernits jäi esimesena nn ootelehele. Seetõttu oli iga-ti tõenäoline, et keegi 30-st kvalifitseerunud loobub ja nii avaneb võimalus Eesti sportlase-

le. Sellest johtuvalt kinnitas EOK Hernitsa tingimuslikult delegatsiooni.

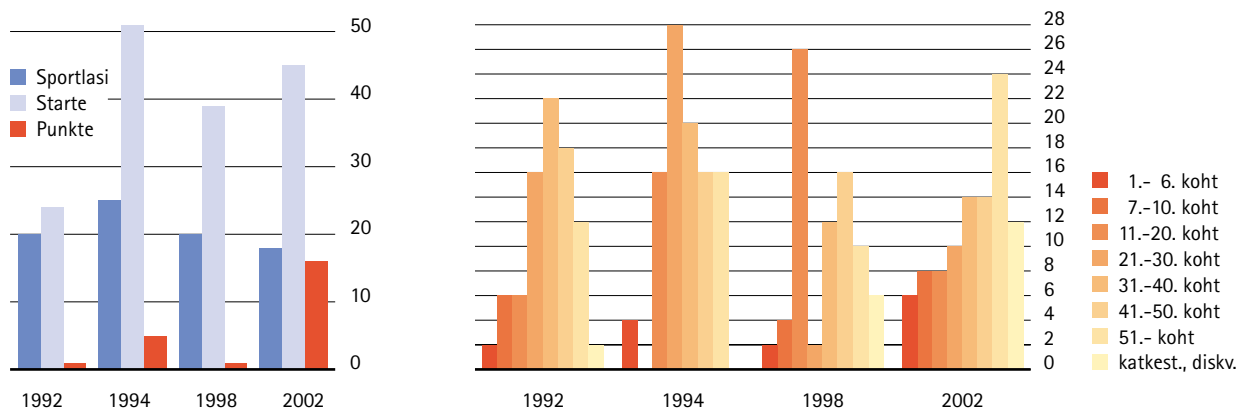
ROK-i kehtestatud delegatsiooni koosseisu nõuded sätestasid, et EOK võis delegatsiooni, milles 18 sportlast, kinnitada 18 isikut treenerite, abipersonali ja delegatsiooni juhtidena.

Arvestades liitude ettepanekute ja eduvõimalustega, otsustas täitevkomitee kinnitada delegatsiooni veel 18 liiget: 6 treenerit (2 murdmaasuusatamise, 2 laskesuusatamise, 1 kahevõistluse ja 1 iluuisutamise treener), 10 hooldemeeskonna liiget (5 meeste ja 4 nais-

Olümpiamängudel osales 78 maad.

Eesti sportlaste saavutused taliolümpiamängudel alates 1992. aastast

Kristina mahtus ebaõnnest hoolimata kaks korda esikaheksasse

te murdmaasuusatamisele, 1 laskesuusatamisele), arsti ja delegatsiooni juhi.

Lisaks 36-le ROK-i reeglitega ette nähtud delegatsiooni liikmele kinnitati Salt Lake City sõitjateks pressiesindaja, suusaalade alajuht ja 2 massööri.

Seega kinnitas täitevkomitee delegatsiooni kokku 40 sportlast, treenerit, abipersonali liiget ja juhti.

Lisaks delegatsioonile oli EOK-l vastavalt ROK-i reeglitele võimalus kinnitada sõitjateks kaks riigivõimu esindajat ROK-i külalisena, EOK president ja peasekretär ning taliolümpiavõitja EOK külalisena.

Pärast kinnitavat otsust esines avaliku protestiga Eesti Laskesuusatamise Föderatsioon, kes sobimatus ultimatiivses vormis nõudis oma esindaja lisamist delegatsiooni. Soovimata laskuda teravustesse, lisas EOK föderatsiooni esindaja nimekirja.

Sellega segadused ei piirdunud. 23. jaanuaril sai teatavaks Kristina Šmiguni dopingukahtlustus, mistõttu olümpialinnast pöördus tagasi hooldemees Larry Poromaa. Suusaliidu ettepanekul asendati loobuja Simmo Kikasega. Emotsioonide lahtus EOK soovist saavutada parim lõpptulemus ning nõustus esitatud ettepanekutega, mida esialgses kavas ei olnud arvestatud.

EOK käitus delegatsiooni kinnitades korrektselt ja lõi eduvõimelisematele paremad tingimused arvukama hooldemeeskonna näol. Segaduste tekkides lähtus EOK soovist saavutada parim lõpptulemus ning nõustus esitatud ettepanekutega, mida esialgses kavas ei olnud arvestatud.

Akrediteerimine

Akrediteerimine toimus vastavalt SLOC kehtestatud korrale. EOK pidas kinni etteantud tähtaegadest ja käitus delegatsiooni kinnitamisel vastavalt täitevkomitee otsusele.

EOK-st mitteolenevatele segadustele vaatamata – laskesuusatajate hiline protestimine ühe lisaesindaja osas, suusatajate kava asendada üks hooldemees teisega, Kristina Šmiguni dopingukahtlustuse tõttu venitatud akrediteerimiskinnitus SLC-s – kulges delegatsiooni akrediteerimine häireteta.

Akrediteeriti 18 sportlast, 6 treenerit, 10 hooldemeeskonna liiget, 1 arst ja 1 delegatsiooni juht.

Delegatsiooni pressiesindaja akrediteeriti atašeenä, suusatamise alajuht EOK peasekretäri saatjana. Delegatsiooni kinnitatud 2 massööri ei esitatud akrediteerimiseks, kuna nad töötasid nn vabas tsoonis. Laskesuusatamise esindaja akrediteeriti erandkorras EOK külalisena.

ROK-i külalised, EOK juhid ja EOK külaline akrediteeriti ettenähtud korras.

Staabi tegevus

Vastavalt eelnevale otsusele majutada suusaalade sportlased, treenerid ja hooldepersonal võistluspaikade lähedusse, kujunes olümpiaküla tähendus meie delegatsiooni jaoks suhteliselt väikeseks. Külla majutati iluuisutaja ja tema treener ning delegatsiooni juht ja pressiesindaja. Eesti staabiks kujundati üks elutuba, kuhu seati sisse SLC 2002 infosüsteem, EOK arvuti, printer ja faksiühendus. Tänu eelnevalt tellitud ja rakendatud lahendustele oli staabis võimalik töötada koduste e-posti aadressidega.

Olümpiakülas toimus infosuhtlus delegatsioonide ja SLOC-i vahel, mistõttu esindajate viibimine külas oli oluline.

SLOC-i poolt oli Eesti delegatsioonile määratud 7 vabatahtlikku assistenti, kellest paljud rääkisid ka eesti keelt. Assistentid olid meie väikesearvulise delegatsiooni juhtkonnale oluliseks abiks.

Enamiku sportlaste, treenerite ja abipersonali elamine Homestead Resortis muutis staabi

töö keerukamaks just pika vahemaa ja igapäevaste sõitude tõttu. Kõik pressikonverentsid ja delegatsioonisisised tseremooniad korraldati sportlaste elamiskohas.

Vaatamata teatud eraldatusele toimus infovahetus ja korralduslik tegevus kenasti, igati õigustas suusatamise alajuhi määramine ja tema tegutsemine sportlaste elukohas.

Pressisuhtlus

Nii OM-i eel kui OM-i ajal korraldati kaks pressikonverentsi. Eesti ajakirjandusele tehti teatavaks kõik EOK otsused ning anti informatsiooni tingimuste ja delegatsiooni kohta. Spordialadel, kus osalesid Eesti sportlased, korraldati sportlaste ekspress-intervjuud nn mixed zone'is. Delegatsiooni liikmed said pidevalt ülevaate Eesti ajakirjanduses ilmunust.

Pressitöö oli korraldatud heal tasemel.

Meditsiiniline teenindamine

Delegatsiooni koosseisu oli arvatud arst ja kaks massööri. Arsti kogemused ja senine hea koostöö sportlastega tagas hea teenindamise. EOK arsti soovitud medikamidid ja tarbed.

Paraku ei õnnestunud siiski vältida haigestumisi. Laskesuusataja Margus Ader ei pääsenud haigestumise tõttu üldse starti, terviseprobleeme oli ka kahevõistlejal Tambet Pikkoril.

Kaks massööri olid heal tasemel ja rakendatud maksimaalselt. Mõningaid probleeme tekitas algul massööride tinglik kuulumine kas ühte või teise nn mini-tiimi.

Eesti sportlaste tulemused Salt Lake City taliolümpiamängudel

Delegatsiooni arvatud 18-st sportlasest startis mängudel 17. Margus Ader haigestus. Kokku sooritasid 17 sportlast 45 olümpiasparti. Sportlikelt tulemustelt kujunesid SLC mängud meie kõigi aegade edukamateks talimängudeks. Võidetud kuld-, hõbe- ja pronksmedal tõstsid Eesti 78 osalenud maa esinduse seas 17. kohale. Hinnatavad on ka neli 7.-9. kohta ja neli kohta teises kümnnes.

EOK maksis välja auhinnaraha Salt Lake City taliolümpiamängudel saavutatud tulemuste eest 2 400 000 krooni:

Andrus Veerpalu

Kuldmedali eest 1 000 000 kr
Hõbemedali eest 700 000 kr

Jaak Maele

Pronksmedali eest 500 000 kr

Kristina Šmigunile

7. koha eest 100 000 kr
8. koha eest 100 000 kr

Soomlased tulevad Eesti jäähokile appi

Jäähoki on Eestis mõneti teenimatult jäänud teiste sportmängude varju, ehkki meie asupaik on lausa keset jäähokimaid. Eestis on hokit mängitud juba ligi 70 aastat, meenutada võiks sedagi, et kunagi õpetasid just eestlased seda mängu venelastele ja soomlastele. Nüüdseks oleme ise jäänud õpipoiste rolli.

Märtsikuu kaheksandal päeval kirjutati Tallinnas alla raamlepingule, mille kohaselt Soome Jäähokiliit asub osutama igakülgset abi Eesti Jäähoki Liidule. Leping, millele kirjutati alla Soome Jäähokiliidu president Kallervo Kummola ja Eesti Jäähoki Liidu president Priit Vilba, peaks avama Eesti jäähoki ees seninägematu perspektiivi.

Soomlaste suur huvi

Kummola selgitab lepingu tagamaid: "Leping on esimene samm Eesti ja Soome jäähokialases koostöös. Soomes on palju jäähokialast teavet, mida oleme valmis eestlastega jagama. Lepingus on kirjas, et hakkame koolitama Eesti treenereid, mängijaid, kohtunikke ja klubide mänedžere. Meil on Vierumäel koolituskeskus, kus on olemas kõik võimalused jäähokitarkuste õppimiseks. Samas oleme valmis naabreid aitama tulevaste jäähallide eest hoolitsemisel."

Kummola kinnitab, et koostöö taga on ka puhtsportlik huvi. "Muidugi soovime, et Eesti meeskonnad osaleksid turniiridel Soomes ja vastupidi. Loodame väga, et üks Eesti meeskond mängib juba järgmisel aastal Soome Mestis-sarjas [1. divisjon], aga miks mitte ei võiks mõne aasta pärast mõni Eesti meeskond mängida Soome hoki kõrgeimas divisjonis – SM-liigas," on Kummola optimistlik.

Eesti Jäähoki Liit

Asutatud 1933 Eesti Talvespordi Liidu koosseisus hoki toimkonnana. Pärast teist maailmasõda toimus tegevus Eesti NSV Jäähokiföderatsioonina. Eesti Jäähokiföderatsiooni tegevus taastati Eesti Talvespordi Liidu õigusjärglasena 28.12.1990. Üldkoosoleku otsusega 17.08.2001 muudeti MTÜ nimi Eesti Jäähoki Liiduks.

Liikmelisus Rahvusvahelises Jäähokiföderatsioonis (IIHF) taastati 7.05.1992, Eesti Spordi Keskliidus 5.04.1991

EOK tunnustus	EOK tunnustatud alaliit
Liikmed	12 spordiklubi
Address	Regati pst 1-5P 11911 Tallinn
Telefon	(0) 639 8689
E-post	ejf@ejf.sport.ee
President	Priit Vilba
Peasekretär	Vladimir Makrov
Peaspetsialist	Indrek Linde

Klaase löövad kokku Eesti Jäähoki Liidu president Priit Vilba, Soome Jäähokiliidu peasekretär Heikki Hietanen, president Kalervo Kummola ja endine hokimängija Tiit Lambin.

Soomlaste abi ei piirdu eeltooduga. Juba sel suvel on neil plaanis alustada korjandust küllaltki kalli jäähokivarustuse kogumiseks Eesti klubidele. "Meil on väga hea meel, et Eesti Jäähokiliidu uus juhtkond on asja tõsiselt võtnud," rõõmustab Kummola.

Eesti jäähokivankrit lükatakse jõuliselt liikuma

Kaheksandat kuud on Eesti Jäähokiliidul uus peasekretär. Omal ajal ise tippasemel hokit mänginud Vladimir Makrov on spordiala iseärasustega hästi kursis. "Perspektiivis on meil suured plaanid, kuid on hästi teada, et kui kõrgeid eesmärke ei sea, jäävad ka saavutused tulemata," teab Makrov.

Eesti on esitanud sooviavalduse kuni 20-aastaste MM-turniiri läbiviimiseks 2003. aastal Tallinnas ning ka täiskasvanute MM-i B-grupi turniiri korraldamiseks.

2006. aastal jõuab A-grupi MM-i korraldusjärg Lätti kätte. "Oleme teinud lätlastele ettepaneku korraldada üks alagrupiturniiridest Tallinnas ning lätlased on meie ettepanekut ka aktsepteerinud," selgitab Makrov plaane ja lisab, et rahvusvahelise alaliidu kongressil Göteborgis viiakse see plaan IIHF-i juhtkonda ette.

Kui IIHF Eesti-Lätti plaanile heakskiidu annab, võib juhtuda, et Eesti kui korraldajamaa saab õiguse A-grupis kaasa mängida. "Eesti jäähokile annaks tippturniiri korraldamine tohutu tõuke," on Makrov kindel.

Baasid on võtmeküsimus

Kalervo Kummola tunnustab Eesti jäähokijuhtide plaani alustada uuendustega õigest küljest – baasidest. "Kõigepealt on vaja püstitada uusi tehisejääga väljakuid, et oleks, kus mängida. Jäähoki on siseala. Paarkümmend

aastat tagasi oli Soomes kümme jäähalli, nüüd on neid kaks sada ning meie hoki on jõudnud Euroopa tippu. Loodame, et ka Eesti jäähoki areneb kiiresti. Püüame sellele omalt poolt kaasa aidata kuidas oskame," lisab Kummola.

Eesti uued hokijuhid on läbi sõitnud kõik suuremad linnad ning leidnud uute väljakute rajamiseks pea kõikjal toetust. "Alustada võib lihtsalt tehisejääga väljakutest, halli nende kohale võib ja saab ehitada ka tulevikus, kui materiaalsed võimalused seda lubavad. Uute väljakute rajamine aitaks lahendada ka mitmeid noorsooga seonduvaid probleeme. On ju üldteada, et sportmängud lähendavad inimesi, kes on koos ühes meeskonnas. Samas tegime ettepanekuid, et hoki populariseerimiseks oleks vaja koolides sisse viia uisutunnid. Nii saaksime kaasata ka tüdrukuid, kelle hulgas on populaarne teine jääala – iluuisutamise," märgib Makrov.

Läbirääkimisi on peetud Eesti Uisuliiduga ning koostöö alged olemas. Seni on tehisejää nappus tekitanud kahe jääala esindajate vahel vaid pingeid. "Tulevikus aga on plaanis arendada ka ala, mida Eestis siiani pole harastatud – naiste jäähokit. Meie poole on juba pöördunud paljud tüdrukud, kes ei näe iluuisutamises perspektiivi, küsimusega, kus saab hokit mängida," räägib Makrov. Ühine missooviga on hokiliidu poole pöördunud kelguhoki esindajad ning neilegi tahetakse vastu tulla.

Esiolgu aga peaks lähiajal Tallinnase kerkima neli uut tehisejääga väljakut ning ühte meeskonda tuleks koguda kõik paarkümmend leegionäri, kes praegu mängivad erinevate riikide klubides. Sellise koosseisuga oleks võimalik osaleda Soome meistrivõistlustel ja seal mitte häbisse jääda.

TOIVO TUKK, ETA

Marko Asmer rihib maailmameistriitlit

Eesti 2001. aasta parimaks autosportlaseks valitud 17-aastane Marko Asmer ei varja oma tänavust suurt eesmärki – tulla kardisõidu kuningliku klassi, vormel Super-A klassi maailmameistriks.

Mullu samas sarjas kokkuvõttes seitsmenda koha ja ühe etapivõidu saanud Asmer ütleb vaid, et ei taha eesmärkidest väga põhjalikult rääkida. "Olen ka isale ikka öelnud, et ta nii palju eesmärkidest ei räägiks. Nii võib veel midagi ära sõnuda," on Eesti autosporti lootustandvamaid piloote kindel.

Ei kiirusta vormelirooli

Teist hooaega maailma ühes tugevamas kardisporditiimis, itaallaste tehaseskonnas Tonycart-Vortex võistlev Marko Asmer räägib, et kardisõidus pole meest, keda ta edestada ei suudaks. "Olen neid kõiki rajal näinud ning kõigiga ka vähemalt võrdset sõitnud. Kardispordis pole autode erinevused nii suured, kui näiteks kõigile hästi tuntud vormel 1 sarjas ning pilootide oskused enam-vähem võrdsetel autodel mängivad suuremat rolli," räägib juba seitsmendat aastat kartidel kihutav noor kiirustekumardaja.

Samas pole Asmerile võõrad ka võimsamad vormelautod. Marko on saanud kätt proovida juba näiteks BMW vormeliga. Testsõidud 2000. aasta lõpus kuulsal Hockenheimi ringrajal kujunesid eestlasele nii edukaks, et vormel 1 soomlasest maailmameister Keke Rosberg tegi talle ettepaneku osaleda 2001. aas-

Marko Asmer on teinud paari aastaga tohtu arenguhüppe.

tal Keke Rosberg Teamis BMW ADAC sarjas. Pärast nõupidamist isaga, omal ajal vormelautol NSV Liidu meistritiitleid võitnud Toivo Asmeri ja teiste Marko Asmeri Teami kuuluja-otsustati siiski, et suurtele autodele on veel üle minna vara. "Esmalt oleks vaja kardisõidus saavutada kõik, mis võimalik ning alles seejärel suurematele autodele üle minna," arutleb Marko Asmer, kel oma vanuse kohta on välja kujunenud vägagi küpsed vaated elule.

Selged sihid

Selge on ka see, et näiteks kardispordi maailmameistrile pakutakse palju paremaid lepinguid edaspidiseks. Seda teed on käinud enamik tänastest vormel 1 klassi tippsõitjatest.

Asmeri Teamil on järgnevateks aastateks maha pandud selged sihid. Tänavu MM-tiitel

kardisõidus, vormel Renault autode proovimine testsõitudel, sama sarja talvekarikasarja neljal etapil osalemine ning koht esikaheksas.

Aastaks 2003 on planeeritud koht esikolmikus Itaalia või Inglismaa Renault sarjas. Aastaks 2004 näeb plaan ette kohta esikaheksas Itaalia või Inglismaa F-3 sarjas. Aastaks 2005 on plaani kohaselt nähtud ette võita F-3 sari ning osaleda ka juba vormel 1 testsõitudel.

Kui kõik kulgeb nagu plaanitud, peaks aastal 2006 teoks saama eestlase Marko Asmeri debüüt vormel 1 sarjas.

Siiani on võidusõitja tee tippu kulgenud ilma viperusteta. Ka on ta pääsenud seda ala tihti saatvatest vigastustest. "Seni on tõepoolest kõik hästi läinud, kuid tasub ikka kolm korda üle öla sülitada," naerab Asmer.

Hea PR-töö

Tuleb tunnustada, et Marko Asmeri Teami PR-töö on Eesti üks paremaid. Aasta-aastalt on lisandunud uusi toetajaid. Tänavune peaspponsor on Tallinna Sadam, kes toetab Asmerit miljoni krooniga ning kavatab sama suurt toetust osutada ka kahel järgneval aastal. Tallinna Sadama juhatuse esimees Riho Rasmann tõdes, et tema juhitava ettevõtte paljudest sponsorprojektidest on Asmeri toetamine suurim.

Axela Oil toetab Marko Asmeri Teami tänavu poole miljoni krooniga ning sama suure toetussummaga kavatakse jätkata kahel järgnevalgi aastal.

Kardispordi vormel Super A MM-sari käivitub tänavu mai lõpul Belgias ja lõpeb oktoobris Monacos. Sari koosneb viiest etapist.

TOIVO TUKK, ETA

Eesti delegatsiooni meediasuhtlusest Salt Lake City taliolümpiamängudel

Salt Lake City OM-i pressitöö kõige paremini sujunud osa oli üllataval kombel transport, mis eelmistel USA-s toimunud mängudel Atlantas oli osutunud just kõige nõrgemaks lüliks ahelas.

Kui kaugemad võistluspaigad asetsevad üle tunniajase autosõidu kaugusel olümpialinna keskusest, tõuseb võtmeküsimuseks transpordi sujuvus. Ja et mitte valesti aru saada – küsimus pole ainult meedia, vaid ka pealtvaatajate, vabatahtlike ja sportlaste transpordis.

Saksa täpsus

Salt Lake Citys kulgesid transpordivahendid – bussid ja väikebussid – hotellidest peapressikeskusesse ning sealt võistluspaikadesse saksaliku täpsusega. Kui kõik võistlustele sõitjad ühte bussi ei mahtunud, oli kohe valmis järgmine sõiduk. Tihti sõitis suures, mitmekümnekojalises bussis vaid üks inimene...

Muidugi polnud otseühendust meediaseskusega kõigist hotellidest, kuid sel juhul polnud tegemist ka ametlike hotellidega.

Suuremaid probleeme polnud ka ummikutega. Kiirteed olid mitmerealised ja hea läbilaskevõimega. Mõned seisakud pärast võistluste lõppu olid täiesti mõistetavad.

Kuninglik peapressikeskus

Kõikide võistluspaikade alapressikeskuste töötingimused olid rahuldavad – jätkus nii töökohti kui tööd. Alapressikeskusest võistluspaika oli vähe maad. Pressikonverentside ruumid asusid samuti pressikeskuste läheduses, pressikonverentsid algasid küllaltki operatiivselt pärast võistlust.

Foto: Jarek Jõepera / SL Öhtuleht

Küll tegi allkirjutanu mõnel korral närviliseks võistluspaikadesse ametisse võetud vabatahtlike erinevad arusaamad reeglitest – ühel päeval olid need ühe-, teisel päeval teistsugused. Samuti olid mitme ala intervjuutsoonid liiga väikesed.

Peapressikeskus oli esimest korda olümpiamängude ajaloos ühine nii kirjutavale kui rääkivale ja näitavale pressile – õige otsus nii sotsiaalses kui logistilises mõttes. Peapressikeskus asus Salt Palace'i nimelises hiigelsuures kongressikeskuses, kus oli kõigi tehniliste vajadustega varustatud töökohti rohkem kui küllalt. Kõigi aegade parimad tingimused, kiitsid paljunäinud ajakirjanikud.

Kohapeal 22 Eesti ajakirjanikku

Salt Lake City olümpiamänge kajastas 22 Eesti ajakirjanikku:

Kirjutav press ja fotograafid: Gunnar Press (SL Öhtuleht), Jaan Martinson (SL Öhtuleht), Tarmo Paju (SL Öhtuleht), Jarek Jõepera (SL Öhtuleht), Andrus Allika (Eesti Päevaleht), Tiit Lääne (Eesti Päevaleht), Andrus Niik (Postimees), Priit Pulle-riits (Postimees), Toomas Huik (Postimees), Kristjan Kalkun (Sporditüht), Sulev Valner (Maaleht), Indrek Kald (Aripäev), Enn Hallik (Pärnu Postimees);

Televisioon: Marko Kaljuveer (Eesti TV), Tiit Rääk (Eesti TV), Helar Osila (Eesti TV), Lembitu Kuuse (Eesti TV), Arvo Mägi (Eesti TV), Tiit Karuks (Eesti TV);

Raadio: Tarmo Tiisler (Eesti Raadio), Erik Lillo (Eesti Raadio), Rene Rinaldo (Eesti Raadio).

Lisaks tegutsesid mängudel Euroopa Ringhäälinguliidu esindajatena Margus Hunt ja Raul Rebane.

Pressitöö sujus tõrgeteta

Olümpia eel toimus ajakirjanikele kaks seminari ja rida pressikonverentse, kus tutvustati EOK olümpiaplaane ja lepiti samas kokku meediasuhtluse mängureeglid olümpiamängude ajaks.

Seminarid toimusid 2001. aasta 8. veebruaril – täpselt aasta enne mängu ja sama aasta 23.–24. oktoobri Eesti spordiajakirjanike seminarina Otepääl.

Kohapeal vastutas pressitöö eest allkirjutanu.

Pressikonverentside korraldamisel ja läbiviimisel, Info 2002 Eesti teadetetahvli toimimise eest hoolitsemisel ning vahetu võistlusjärgse infovahetuse osas nähtavaid probleeme ei tekkinud, mis on eriti hinnatav seetõttu, et kõneks olevad mängud toimusid ajavahe tõttu meedia jaoks väga ebasoodsates ja rasketes tingimustes.

Ajavahest tingitud ebamugavused nõudsid kiiret ja operatiivset reageerimist nii delegatsiooni kui meedia esindajate poolt, kuid varem paika pandud ja välja kujunenud reeglid tekitasid tõise ja sõbraliku õhkkonna, kus kõik teadsid täpselt oma õigusi ja kohustusi.

SVEN SOMMER
delegatsiooni pressitaase

EOK täiskogu koosolek

toimub neljapäeval, 2. mail kl 18

Tallinnas Rahvusraamatukogu suures saalis

Päevakorras on järgmised küsimused:

1. Seniste EOK liikmete, EOK täitevkomitee liikmete ja ESK juhatuse liikmete tänamine;
2. EOK 2001. a. tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande kinnitamine;
3. ESK 2001. a. tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande kinnitamine;
4. EOK audiitori järeldusotsuse kuulamine ja kinnitamine;
5. ESK revisjonikomisjoni järeldusotsuse kuulamine ja kinnitamine;
6. EOK 2002. aasta audiitori määramine;
7. EOK aunimetuste omistamine;
8. EOK uute liikmete vastuvõtu otsustamine;
9. EOK 2002.–2004. aasta tegevussuundade kinnitamine.

EOK täitevkomitee hindas olümpiaesinemise õnnestunuks

19. märtsil toimunud Eesti Olümpiakomitee täitevkomitee koosolek hindas Eesti delegatsiooni töö ja esinemise Salt Lake City taliolümpiamängudel õnnestunuks.

Täitevkomitee kuulas ära ülevaate olümpiaettevalmistusest ja Eesti sportlaste tulemustest. Ettekande tegid EOK spordiprojektide juht Martti Raju, suusaliidu peasekretär Raul Kinks, laskesuusatamise föderatsiooni peasekretär Kristjan Oja ja uisuliidu vastutav sekretär Jana Kuura. Samuti kinnitas täitevkomitee tulemuspreemiad mängudel 1.–8. koha saavutamise eest. EOK peasekretär Toomas Tõnise edastas informatsiooni Eesti delegatsiooni osalemisega seotud kuludest, mis olid kokku 12,2 miljonit krooni.

Täitevkomitee kinnitas ka neli EOK sekretariaadi juhti: saavutusspordi juhiks Martti Raju, liikumisharrastuse juhiks Raimo Kägu, turundusjuhiks Anu Kaljuranna ning olümpialiikumise ja avalike suhete juhiks Paavo Kivise.

Eesti Olümpiakomitee kroonika

1. märtsil

...teavitas kullerteenus UPS, et Lausanne'i jõudis Andrus Veerpalu võidetud pronksmedal, mis hiljem hõbeda vastu välja vahetati.

4. märtsil

...andis EOK president Mart Siimann komitee büroos Andrus Veerpalule üle Salt Lake City OM-i hõbemedali.

Veerpalu tõusis 50 km distantsi hõbemedalile pärast esialgselt kulla võitnud Hispaania sakslase Johann Mühl-eggi diskvalifitseerimist darbepoietini tarvitamise tõttu.

8. märtsil

...külastasid Eesti Olümpiakomiteed olümpiavõitjad Juha Mieto ja Pertti Ukkola Soomest. EOK büroos toimunud kohtumisel EOK presidendi Mart Siimanniga räägiti tänapäeva olümpia- ja spordiliikumisest. Mieto ja Ukkola viibisid Eestis seoses Enn Anupõllu juhitava meediaprojektiga "Saun, Nokia ja Sibelius", mis kätkeb endas raadiosaadet Kucus ja telesaadet Kanal 2-s.

Üks kõigi aegade populaarsemaid murdmaasuusatajaid Juha Mieto tuli olümpiavõitjaks 1976. aastal Innsbruckis 4x10 km teatesõidus, Pertti Ukkola võitis kulla samal aastal Montreli OM-il kreeka-rooma maadluses.

5. aprillil

...toimus Tallinnas Rahvusraamatukogu konverentsikeskuses spordimeditsiini seminar. Esmalt rääkis maailma kuulus Soome teadlane Jyri Hanin spordipsühholoogiast tänapäeva tipp-spordis, seejärel Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna dekaan Vahur Õöpik õigest toitumisest spordis. Saksa professori Kurt Titteli loengu-teemaks oli lihaste töö erinevatel spordialadel, TÜ kehakultuuriteaduskonna vanemteadur Tõnis Matsin tutvustas alpimaja kasutamist. Murdmaasuusatamise koondise peatreener Mati Alaver vastas tunni aja jooksul osavõtjate küsimustele kehalise töö- võime osast tipptulemuse saavutamisel.

EOK infotunnid

Infotund: 5. märts

Teavitati muudatustest alaliitudes: Eesti Mootorrattasporti Föderatsiooni president on AS TOP City tegevjuht Ahto Altjõe, Eesti Maadlusliidu president Enn Liimets.

EOK kuulutas välja konkursi nelja ametikoha täitmiseks uueneva EOK sekretariaadis: liikumisharrastuse juht, saavutusspordi juht, olümpismi ja avalike suhete juht ning turundusjuht.

Infotund: 19. märts

Teavitati uutest juhtidest Eesti spordialaliitudes: Eesti Jäähoki Liidu president on Priit Vilba, Eesti Sõudeliidu peasekretär Eduard Laur.

Räägiti üle riiklike spordistipendiumide määramise põhimõtted. Vabariigi Valitsuse 16. detsembri 1998. a määrus nr 286 sätestab:

1. Riiklike spordistipendiume (edaspidi stipendium) määratakse sportlike tipptulemuste stimuleerimiseks. Stipendium määratakse füüsilisele isikule.
2. Stipendiumi määrab kultuuriminister oma käskkirjaga kuni üheks aastaks.
3. Stipendiumide määramisel arvestatakse eelkõige olümpiaalade rahvusvahelistel tiitli- ja suurvõistlustel saavutatud tulemusi, vastava spordialaliidu seisukohti ning sportlase professionaalset suhtumist püstitatud eesmärkide realiseerimises.
4. Stipendiumide määramise aluseks on spordialaliitude ja piirkondlike spordiliitude taotlused.
5. Arvesse võetakse taotlused, mis on esimese poolaasta kohta esitatud 15. märtsiks ja teise poolaasta kohta 15. septembriks.
6. Stipendiume makstakse Kultuuriministeeriumi kaudu neli korda aastas, iga kvartali viimase kuu jooksul.
7. Kultuuriministeerium avalikustab stipendiumide määramise otsused üleriigilise levikuga ajalehes.

Seekord esitati 2002. aasta esimeseks poolaastaks 77 kandidaati: judo 5, jõutõstmine 1, karate 2, kergejõustik 17, kirimale 1, laskesuusamine 4, maadlus 4, male 3, moodne viievõistlus 1, motosport 10, sõudmine 5, suusaspord 5, tennis 2, tõstmine 1, ujumine 5, vehklemine 8, võimlemine 1, võistlustants 2.

Anti teada, et Riigikogu võttis vastu hasartmängumaksu seaduse uues redaktsioonis. Seadus rakendub 1. aprillist 2002.

Arutamiseks esitati ammune probleem: on olnud juhtumeid, kus ühel ja samal nädalavahe- tsel või päeval on spordivõistluste kalender- plaanis mitu olulist ja kõrget publikuhvi oma- vat võistlust. EOK ei taotle ettekirjutusi, kuid eelnevat koordineerimist vajaks kalendri koostamine tõesti.

Võrkpalliliidu peasekretär Henn Vallimäe andis teada, et Tallinna Spordiliit kogub hoogsalt liik- mesklubisid ja tegevuskindlust. EOK peasekretär Toomas Tõnise lisas, et Saaremaal on loodud piirkondlik spordiliit – klubisid ühendav Saare- maa Spordiliit.

Infotund: 2. aprill

Teavitati uutest töötajatest EOK-s ja spordiala- liitudes. EOK saavutusspordi juht on Martti Raju, olümpialiikumise ja avalike suhete juht Paavo Kivine, liikumisharrastuse juht Raimo Kägu ja turundusjuht Anu Kaljurand. Eesti Tennise Liidu president on Jaanus Õtsa.

Eesti Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi siht- kapitali nõukogu esimees Vello Kuhi tutvustas põhimõtteid esitatavate taotluste käsitlemise ja rõhuasetuste osas. Prioriteedid on järgmised:

- Spordialaliitude ja -organisatsioonide poolt tunnustatud (ka hetkel aktiivsete) kehakul- tuuri- ja sporditegelaste toetamine (nn "toi- metulekutoetus");
- Eesti kultuuri ja rahvatervisega seonduva kehakultuurilise tegevuse toetamine ning spordimineviku jäädvustamisega seonduva tegevuse toetamine;
- Eesti spordi arengu toetamine, pidades eelkõige silmas noorte, eriti 19–23-aastaste noorte sporti;
- Üldtarvilike õppe- ja juhendmaterjalide ning Eesti spordikuulsuse jäädvustamisele pühendatud trükiste avaldamise toetamine;
- Spordiliikumise järjepidevuse huvides korraldatavate koolitusürituste ja spordiuurin- gute toetamine;
- Üleriigilisel tähtsate spordiürituste korraldamine ning rahvusvahelisel areenil Eesti esinemise toetamine;
- Maakondliku spordielu arendamisele suuna- tud ettevõtmiste ja spordiürituste toetamine.

Eelistuse saavad projektid, mis on seatud spordia- liidu või piirkondliku spordiliidu poolt pingeritta.

Samas peetakse otstarbekaks mitte toetada:

- Riigi ja kohaliku omavalitsuse omanduses olevate asutuste, struktuuride ja spordiraja- tiste taotlusi;
- Spordirajatiste ehitamist ja kapitaalremonti;
- Spordirajatiste ja -ühenduste haldus- ning ülalpidamiskulusid;
- Spordivarustuse ostmist;
- Lisakulude maksmist, st aukude täitmist, kui eelarves on planeerimise vead;
- Kasumit taotlevald üritusi;
- Eesti meistrivõistluste korraldamist, nendel osalemist;
- Osalemist täiskasvanutele rahvusvahelistel võistlustel: OM, MM, EM;
- Osalemist harrastusspordi võistlustel;
- Klubide osavõtte kohalikest võistlustest;
- Tähtpäevade, pidustuste, autasustamiste jms korraldamist;
- Juhtorganite koosolekute korraldamist;
- Kontoritehnika ja -tarvete ostmist;
- Litsentside ostmist, liikmeksude tasumist.

Toomas Tõnise rääkis Audentese spordikooli komplekteerimisest 2002. / 2003. õppeaastaks

Audentes teatas EOK-le 18. märtsil toimunud uute õpilaskandidaatide üldainete testide tule- mused ja koolis õppivatest sportlastest konkur- sil suunatavate nimed. Pilt ei ole hea – EOK suunas spordiliitude ettepanekul testidele kok- ku 169 õppursportlast, neist sooritasid testid edukalt 51, 47 kandidaati ei ilmunud testidele ja 71 ei sooritanud teste. Mittesooritanute seast peeti 43 kandidaati perspektiivikaks ja anti või- malus järeltestideks 22. mail.

EOK koostas kokkuvõtte spordiliitude/spordia- le rahastamisest 2002. aastal üleriigilisel tasan- dil ning riiklikest vahenditest (kultuuriministeeriumi kaudu riigieelarveline toetus spordiprojek- tidele, noortespordile, rahvusvahelistele võistlus- tele Eestis ja spordibaasidele, samuti olümpiaet- tevalmistusprojektide toetus, haridusministeeriumi kaudu noorte spordikoolituse programmid Audentese spordikoolis ja liitude/klubide kaudu). Analüüs ei kajasta hasartmängumaksu nõukogu ja kultuurkapitali eraldatud/eraldatavat toetust ega riiklike preemiaid ja stipendiume. Kokku lä- heb spordile riigieelarvest ligi 69 miljonit krooni, toetust saavad 41 spordialaliitu/spordiala.

FILATEELIA**Ilmus mark Andrus Veerpalu olümpiavõidu auks**

12. aprillil esitleti Andrus Veerpalu olümpiavõitude pühendatud marki. Lisaks esimese päeva ümbrikule tuleb käibele ka Veerpalu kujutisega maksimumkaart.

Trükiti ka kaks Eesti Posti logo ja järjenumbriga postkaarti – üks Jaak Mae ja teine Mati Alaveri fotoga. Kõik need on kujundanud Lembit Lõhmus.

FOND**Erika Salumäe asutas omanimelise fondi**

Kahekordne olümpiavõitja Erika Salumäe lõi spordiliikumise toetuseks omanimelise fondi, mille asutamisdokumentidele kirjutasid fondi nõukogu liikmed alla 1. märtsil.

Erika Salumäe fondi eesmärkideks on laste- ja noortesporti ning invaspordi organisatsioonide toetamine, liikumist propageerivate ja sellega seonduvate spordialade ja tegevuse toetamine, saavutusspordi toetamine sportlaste materiaalse toetamise näol ning Erika Salumäe sportlike saavutuste propageerimine ja tutvustamine.

Rahalisi ja muid vahendeid sihtasutuse eesmärkide saavutamiseks loodetakse saada vaba-tahtlikest annetustest, majandustegevusest ja muudest laekumistest.

Toivo Tukk, ETA

KULTUURIMINISTERIUM**Esimese poolaasta spordistipendiumid määratud**

Kultuuriminister Signe Kivi kinnitas 2002. aasta I poolaasta riiklikud spordistipendiumid, mille saavad järgmised sportlased:

5000 krooni kuus: Aleksei Budõlin, Dmitri Budõlin, Jüri Jaanson, Kaido Kaaberma, Jaak Mae, Erki Nool, Indrek Pertelson, Heidi Rohi, Kristina Šmigun, Andrus Veerpalu;

3000 krooni kuus: Leonid Gulov, Jana Kolukanova, Meelis Loit, Nikolai Novosjolov, Valeri Nikitin, Toomas Proovel, Aleksander Tammert, Imre Tiidemann, Andrei Šilin, Sergei Vaht;

2000 krooni kuus: Moonika Aava, Olga Aleksejeva, Tõnu Endrekson, Kristine Esko, Helger Hallik, Natalia Hissamutdinova, Kaia Kanepi, Gert Kanter, Irina Kikkas, Eduard Korotin, Katrin Käärt, Vladimir Labzin, Tanel Leok, Rene Oruman, Aivar Rehema, Eveli Saue, Silver Sonntak, Dmitri

Teplõhh, Andrus Utsar, Irina Zamkovaja, Maarika Võsu.

Komisjon arvestas eelkõige rahvusvahelistel tiitlivõistlustel saavutatud tulemusi, vastava spordialaliidu seisukohti, sportlase professionaalset suhtumist eesmärkide realiseerimisse ja perspektiivset arengut. 2002. aastal on stipendiumifond kokku 1,5 miljonit krooni.

LIIKUMISPAIGAD**Hiiu staadion valmib juuni lõpuks**

Aprillis algas Tallinnas uuendataval Hiiu staadionil ehitustöö, staadion peab valmis olema 30. juuniks.

"Hiiu staadionist peaks kujunema koht koolide spordipäevade ja võistluste läbiviimiseks ning ka noorte spordiklubidele jalgpalli- või kergejõustikutreeninguteks," teatas Nõmme linnaosa vanem Urmas Paet.

Praegu pole Nõmmel ühtki avalikult kasutatavat staadioni. Hiiu staadionile tulevad kunstmuruga jalgpalli- ja asfaltkattega korpalliväljak, 400-meetrine ringrada, kaugus- ja kõrgushüppekast, teivashüppekoht, kuulitõukesektorid ning kettaheitering. Staadioni projekti koostas AS ETP Grupp.

Tänavune linnaelarve annab staadioni uuendamiseks 5,2 miljonit krooni, mullu oli see summa 2,55 miljonit krooni. Staadioni uuendab AS Talter, kes eelmisel sügisel rajas jalgpallistaadioni dreanaaži ja aluskihi.

Baltic News Service

SPORDIMEDITSIIN**Noorsportlaste meditsiiniline kontroll muutub tõhusamaks**

Spordimeditsiini sihtasutuse nõukogu leidis aprilli alguses toimunud koosolekul, et varasemast rohkem tuleks rõhku panna meistrivõistlustel osalevate noorsportlaste meditsiinilisele kontrollile ning teadvustada lapsevanematele selle tähtsust.

Tuleb teadvustada, et sport on seotud riskiga ning enne võistlemist tuleks teha selgeks, kas tervis seda ikka lubab, ütles kultuuriministeriumi asekanter Siim Sukles.

Ta töö mitu näidet noorsportlastest, kelle tervis on keset võistlust üles ütelnud. Sukles lisas, et spordialaliitide kaudu tuleks inimestele teadvustada noorsportlaste meditsiinilise kontrolli tähtsust selleks, et lapsevanemad käiksid kaks korda aastas lapsega spordiariisti juures.

Suklese sõnul ei saa maratonidele ja metsajooksudele panna piiranguid – sinna peaks iga inimene minema omal vastutusel, kuid kõiki Eesti meistrivõistlustel osalevaid sportlasi peaks olema eelnevalt meditsiiniliselt kontrollitud. Sukles lisas, et itmel alal kontroll juba toimib, kuid mitte veel kõigil.

Baltic News Service

Spordipsühholoogia projekt rakendub

Kultuuriministerium ja Spordimeditsiini Sihtasutus alustasid spordipsühholoogia alase projektiga, mille peamised eesmärgid tänavu on treenerite ja sportlaste psühholoogiline nõustamine, spordipsühholoogia alaste metoodiliste materjalide koostamine ja rahvusvahelise kogemuse omandamine.

Projekti rahvusvaheline konsultant on Jyväskylä Ülikoolis töötav professor Jyri Hanin, Eestis aitab projekti käivitada õigusinstituudi professor Talis Bachmann. Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna õppejõud Aave Hannus, kes hetkel on doktorioppes Hollandis Groningeni Ülikoolis, aitab koostada metoodilisi vahendeid Eesti treenerite ja sportlaste jaoks. Suvel ilmub kõigepealt väike raamat spordipsühholoogilistest probleemidest sportmängudes.

Sportlaste ja treenerite psühholoogilise nõustamisega Tallinnas alustas tegevust rahvusvahelise nõustamiskoolitusega psühholoog Kristiina Jänes, kelle vastuvõttud on esialgu reedeti Spordimeditsiini keskuses Pirital, Regati pst 1. Aprilli teisest poolest on spühholoogi vastuvõttud ka Tartus.

Arvestades vastava kogemuse vähesust Eestis, on projekti üheks eesmärgiks just rahvusvahelise kogemuse omandamine, milleks hakatakse korraldama ka vastavaid seminare.

Aprillis käivitub ka küsimuste-vastuste teenistus interneti teel. Oma ettepanekuid ja küsimusi võib saata elektronaadressil sport.psyhho@mail.ee. Jooksvat informatsiooni projekti kohta on peatselt võimalik lugeda ka www.spordimed.ee teadete rubriigist.

Sportnet

KÄSIPALL**Käsiapalliliidu presidendina jätkab Oliver Kruuda**

30. märtsil toimunud Eesti Käsiapalliliidu üldkoosolekul valiti üksmeelselt neljaks aastaks uus EKL-i juhatus (Jako Kotkas, Tarmo Volt, Toivo Järvi, Urmas Laanem, Jüri Kutsar, Heino Junolainen, Ilmar Kütt), EKL-i presidendina jätkab Oliver Kruuda.

MÄNGUD**EOK on valmis toetama Saarte mängude korraldamist**

Aprilli keskel Saarte mängude korraldamist Saaremaal käsitlenud ümarlaval avaldas Eesti Olümpiakomitee president Mart Siimann saarlastele toetust ja lubas võistluste organiseerimisele igakülgset abi.

"Kui olete valmis ja teil on soov, siis on Eesti riigil ja EOK-l au ja kohustus teid toetada," märkis Siimann, toonitades, et eelkõige peavad saarlased seda ise väga tahtma. "Ilmselt ei korralda Eesti kunagi olümpiamänge, küll aga on Saaremaal võimalik korraldada Saarte mängu," lisas ta.

Esialgsete plaanide kohaselt soovivad saarlased korraldada Saarte mängu 2009. aasta suvel. 1985. aastast toimuvad spordivõistlused peaks tooma Saaremaale enam kui 20 saare kuni 3000 sportlast, kes võistlevad 15-l spordialal. Mart Siimanni sõnul on Saarte mängude korraldamine Saaremaal tähtis kogu Eesti spordile ja see on proovikivi, kes sportlaste olümpiamängudele lähetamise kõrval on seadnud endale eesmärgiks regionaalse spordi toetamise. "Kõik, mis spordivaldkonnas toimub väljaspool Tallinnat on tervitatav ja seepärast üritab EOK abistada saarlaste materiaalselt, nõu ja kogemustega," lausub spordijuht.

Alver Kivi

Olümpiraamat on ilmunud

Eesti Olümpiakomitee, Postimehe, SL Õhtulehe ja Sporditõe ühistöös valmis vaid 30 päevaga Salt Lake City talimängude sündmusi valgustav olümpiraamat.

Raamat annab sõnas ja pildis ülevaate meie palju röömsaid hetki pakkunud olümpiamängudest USA-s Salt Lake Citys. Eesti parimad spordiajakirjanikud ja fotograafid portreerivad olümpia suurkujusid ja avavad telgitaguseid. Möistagi saab huviline täpse ülevaate tulemustest.

Raamatu kirjutasid Salt Lake Citys viibinud Eesti ajakirjanikud, raamatu peatoimetaja on SL Õhtulehe sporditoimetuse juhataja Gunnar Press, kes ütles raamatu tutvustamisel, et nii nagu tänapäeva spordiski tuleb edu meeskonnatöö tulemusel, valmis ka olümpiraamat hea koostöö tulemusena.

Raamatu kirjastasid ajakiri Sporditõht, SL Õhtuleht, Postimees ja Eesti Olümpiakomitee. 344-leheküljelise kõvade kaantega ja rohkete fotodega illustreeritud raamatu hind on 118 krooni, millele lisandub lunasaadetisena (tellija läheb ise postkontorisse pakile järele) edastamisel 12 krooni ja ELS saadetise korral (tellijale tuuakse pakk vastavalt soovile kas koju või töökohale) 22 krooni. Tellimuse vormistamiseks tuleb helistada telefonidel (0) 625 7319 või (0) 625 7369, saata e-kiri aadressil tell@tallpost.ee või faks numbril (0) 661 6089.

Olümpiraamatut on võimalik tellida ka Eesti Posti vahendusel. Raamatu ametlik levitaja on OÜ Kirjastuskeskus (telefonid (0) 672 6309, (0) 672 6319, e-post info@kirjastuskeskus.ee).

Sven Sommer

Uued raamatud spordimeditsiinist

Spordimeditsiini Sihtasutus on andnud sarjas "Spordimeditsiin" välja kahe populaarse raamatu kordestrukti.

"Jõu- ja venitusharjutusi igapäevale"

Rein Jalak, Inga Neissaar

Tallinn 2001. Neljas trükk.

Raamat sisaldab 121 stretching-venitusharjutust ja 109 harjutust Thera Bandi võimlemiskummidega.

"Teadmisi sportlase toitumisest"

Rein Jalak, Vahur Ööpik, Mihkel Mardna

Tallinn 2001. Teine trükk.

Raamat annab lugejale põhiteadmised õigesti toitumisest spordiga tegelejatele. Sisaldab alates 1. septembrist 2001 kehtiva dopingu reeglistiku.

Raamatute müügi kohta loe www.spordimed.ee teadete rubriigist.

Ilmus Eesti spordi aastaraamat 2001

26. märtsil esitleti kultuuriministeriumis Eesti spordi aastaraamatut 2001, mis nägi ilmavalgust varem kui ükski varasem samaaegne trükk. Värskest ilmunud raamatutesse andsid autogramme Andrus Veerpalu, Heidi Rohi ning Aleksei ja Dmitri Budõlin.

Raamatu koostaja ja toimetaja Juhan Maidlo sõnul sai niisugune rekord teoks tänu kõigi osapoolte – ministeriumi spordiosakonna, peakoostaja, autorite ja kirjastuse Atlax – üksteist arvestavale koostööle. Maidlo lisas, et tänu sündmusterohkele aastale oli töö väga põnev. "Tahan tänada kõiki neid rohkem kui 60 inimest, kelle abiga raamat valmis," ütles Maidlo.

Maidlo ütles, et peaaegu pooled 60-st autorist on enam kui kümneaastase kogemusega. Nii alustasid Endel Puri, Erlend Teemägi ja eelmisel aastal meie seast lahkunud Eugen Plovits 30 aastat tagasi (1971), Hilja Guršinski ja Heino Mahlapuu 1975. aastal. Toivo Viilep, Ants Männiste, Helga Kala, Johannes Miller, Jaan Ahi, Peeter Laur, Leili Viirmaa, Kalju Tiik, Villem Lüüs, Sirje Lubi, Merike Rõtova, Juhan Kunts, Priit Pallo, Riina Pill, Aavo Heinlo, Henn Hollo, Tõnis Joarand, Ants Eek, Kunnar Rimmelgas, Heino Jõgi, Tõnis Teesalu, Ants Põldoja kas kaheksakümneendate lõpus või üheksakümneendate alguses.

Peakoostaja Juhan Maidlo tunnistas, et seekordse aastaraamatu kokkupanekul abistasid teda jõu ja nõuga Malle Englas, Siim Sukles, Toomas Tõnise, Rein Ööbik, Mati Poom, Malle Soop, Eugen Piisang, Sirje Lund, Lembit Peegel, Viljar Suitses, Inga Nuume ja Anti Ronk.

Kultuuriminister Signe Kivi meenutas esitlusel, et 2001. aasta oli Eesti spordile erakordselt edu-

kas. Samuti rõhutas Kivi, et sportlaste ja treenereite kõrval tuleb tunnustada ka ajakirjanikke, statistikke ja ametnikke, kes spordi inimesteni toovad.

Toomas Tõnise Eesti Olümpiakomiteest lisas, et värske raamat on möödunud hea spordiaasta vääriline. Meeldiva koostöö märgina andis Tõnise kultuuriministrile üle väikese meene.

Esitlusele lisasid meeolelu ja pidulikkust 2001. aasta edukamad sportlased Andrus Veerpalu, Heidi Rohi, Aleksei ja Dmitri Budõlin, kes veel trükkilõhnalisse aastaraamatusse autogramme kirjutasid.

Aastal 2001 ühinesid Eesti Olümpiakomitee ja Eesti Spordi Keskkliit, spordirajatisi valmis rohkem kui kunagi varem, meie sportlased võitsid maailma- ja Euroopa meistriõigustest 82 medalit või medalikomplekti. Sellest ja paljust muustki 2001. aastal toimunud annab vastilmunud ligi 500-leheküljeline aastaraamat põgusa ülevaate.

Statistikaosa hõlmab rohkem kui 60 Eesti enamharrastatavat spordiala. Ära on toodud Eesti meistriõigustest medalimanikud täiskasvanute, juunioride ja kahes noorteklassis. Nimedes ja numbrites on jäädvustatud meie sportlaste osavõtt MM- ja EM-võistlustest, karikavõistlustest, samuti Eesti koondiste maavõistlustest ja olulisemad rahvusvahelised jõuproovid koondistlaste tasemel, Eesti rekordite uuendamised ning edetabelid numbriliselt võrreldavatel aladel.

Teose on koostanud ja toimetanud Juhan Maidlo, fotod on Lembit Peegli. Raamatu väljaandmist toetasid kultuuriministerium ja Kultuurkapitali kehakultuuri ja spordi sihtkapital.

Sven Sommer

Ka aastad 1940-1955 kaante vahele

Eestis sai spordiraamatute traditsioon alguse 85 aastat tagasi – 1917. aastal, pisut enne riikliku iseseisvuse väljakuulutamist, mil spordiseltsi Kalev kirjastamisel ilmus esimene Eesti spordi kalender.

Samanimelist trükist, kus võistluskalendri kõrval ei puudunud olulisemate võistluste tulemused, anti välja järgnevatelgi aastatel (vahele jäid vaid aastad 1919 ja 1920), viimati 1926.

Nii ülalmainitud kui juba Eesti Spordi Keskkliidu kirjastamisel ajavahemikus 1927-1940 ilmunud 14 Eesti kehakultuuri aastaraamatut annavad küllaltki ülevaatliku pildi Eesti spordiliikumise kujunemisest ja arengust, aga ka peaaegu kõigist antud perioodil peetud Eesti meistriõigustest, meie rahvuskoondiste ja sportlaste osavõtul toimunud jõuproovidest kodumaal ja kaugemal, iga aasta kohta muustki olulisemast riigi spordielus.

Aastaraamatute väljaandmine seiskus meie riigile ja rahvale saatuslikuks kujunenud perioodil, kui üks okupatsioon järgnes teisele. Sporditegevus Eestis ei katkenud, jätkudes isegi karmil sõjaajal ning sõjajärgsetes kitsastes ja vastuolulistes tingimustes.

Regulaarselt suudeti spordi aastaraamatuid hakata kirjastama 1956. aastast peale. Enne seda ilmunud viis Kehakultuurlase aastaraamatut katsid kuidagiviisi aastad 1947, 1948, 1949,

1951 ja 1952. Ülejäänute kohta on ülevaade ikka veel lünklik või puudub hoopis.

Ent puuduvad aastad?

Eesti Spordiajaloo Seltsi algatusel on seltsi erinevate alade statistikuist liikmed asunud tühimikku täitma. On ette teada, et see ei kujune kaugeltki hõlpsaks, olenedes sellest, kui palju perioodil 1940-1955 Eesti spordis toimunud ja noil aastatel peetud olulisematest võistlustest on materjale, eeskätt võistlusprotokolle ja arhiividokumente.

Sügiseks 2002 peaks selge olema, kas see ajastu meie spordis ikka mahub ühtede kaante vahele. Võimalik, et tuleks välja anda kaks kogumikku, esimene hõlmaks näiteks ajavahemikku 1940-1950 ja teine 1951-1955. Terviklikkust silmas pidades on kavatsus sõjajärgsetel aastatel ebaühtlaselt ilmunud ja poliitilise suunitlusega koormatud Kehakultuurlase aastaraamatutes avaldatud olulisemate võistluste statistika uuesti publitseerida.

On ilmnunud vajadus iga aasta kohta kirja panna ka lühiiseloost (poliitiline hetkesituatsioon Eestis, spordi struktuur, kordaminekud ja tagasilöögid).

Aastaraamatud tähendavad Eesti spordi ajaloo (selle sihivõtte) koostamine on samuti päevakorda võetud) faktoloogilist aluspõhja.

JUHAN MAIDLO, spordiajaloolane

Spordialade olümpiavõitlus

Rahvusvahelise Olümpiakomitee eelmise aasta lõpul tehtud otsus, et 2004. aasta Ateenas olümpiamängude programmi uusi spordialasid ei võeta, on esimene samm olümpia-megalomaania pidurdamise teel

Sydneys võistles 10 651 sportlast ning see on konsensus – olümpiamängud on jõudnud murdepunkti. Sydneys olümpiadebüüdi teinud triatlon, taekwondo, softball ja batuudihüpped on kavas ka Ateenas, kuid ukse taga on suur hulk alasid eesotsas veeusutamise, võistlustantsu, ragbi ja bridžiga, kes soovivad liituda olümpia-paraadiga, kuid vähemalt Ateenas veel olümpialadeks ei saa

Ka palju spekulieritud golfi võimalik lisandumine olümpia- ja jääb esialgu ära ja nii me Ateenas 2004 Tiger Woodsi mängimas ei näe. ROK-i spordidirektor Gilbert Felli kinnitab, et mängudest osavõtivate sportlaste arv üle 10 500 kindlasti ei tõuse. "Et mõni uus spordiala lisanduks, peaks mõni vana lahkuma," väidab Felli.

Rahvusvaheliste Spordialaföderatsioonide Peaassotsiatsiooni president Kim Un Yong ütleb enesekindlalt, et alaliidud on olümpialikumise teine samm ning mängude elujõulisuse kohalt otsustava tähtsusega. Kim on kindel, et ilma alaliitudeta poleks mängudel sportlasi ja seega ka mängu. "Spordialaliidud tegelevad kõigea: spordiga rohujuure tasandil kuni tippspordi absoluutse tipu – olümpiamängudeni välja," rõhutab Kim. "Alaliidud peaksid oma rolli üle uhked olema, kuid samas kaitsma oma huve ja õigusi. Seega ka sportlaste seisukohti. Teisisõnu peaks alaliitudel olema suurem sõnaõigus mitmes spordi võtmeküsimuses nagu näiteks dopinguvastane võitlus ja finantsküsimused."

Just "finantsküsimused" on asja tuum. Oht langetada välja olümpiaalade hulgast ja kaotada seega oluline finantstugi ähvardab mitmeid väiksemaid alasid. Teadupärast maksab ROK kõigile olümpiakavva kuuluvatele aladele peamiselt tele- ja pealtvaatajate põhjal toetus. Isegi kõige vähemhinnatud suvealad – triatlon ja taekwondo – teenisid Sydney mängude eest ROK-ilt teleõiguste ja turunduse rahakaukust kumbki 3,6 miljonit dollarit.

Suurima summa teenis loomulikult kergejõustik – 17,6 miljonit, korvpall, jalgrattasport, jalgpall, võimlemine, ujumine, tennis ja võrkpall said igauks rikkamaks 8,1 miljoni võrra.

Sydney olümpia-programmis olnud 28 ala 300 distsipliini oli samuti rekord. Nüüd on ROK andnud selgelt mõista, et edasine kasv saab toimuda ainult kahanemise arvelt.

Väikestel aladel ebakindel jalgealune

Väga lihtsalt – et olümpiakavva leida koht mõnele uuele alale, peavad senised olivad vähendama distsipliinide arvu. Rahvusvaheliste Suveolümpiaalade Assotsiatsiooni president Dennis Oswald on suvealade muredest teadlik. "Paljud alad kardavad kaotada oma kohta või positsiooni olümpiamängude programmis," teab Oswald, "kuid me peame olema valmis loobuma mõningatest distsipliinidest. Kergem on loobu-

da osast kui tervikust, kuigi mõned alad kardavad, et osadest distsipliinidest loobumine võib muuta nende ala iseloomu."

Oswald märgib, et talispordialasid sarnased mured esialgu ei puuduta. "Talimängude kavas on nii alasid kui distsipliine kõvasti vähem (7 ala ja 78 distsipliini) ja otsustada kaugelt kergem. Ka väiksematel," nendib Oswald.

Seevastu väiksematel suvealadel pole hoopiski sama kindel jalgealune. "Paljude suvealade, peamiselt väikeste ja keskmiste elujärg sõltub paljuski ROK-ilt laekuvast rahast. Mõni neist aladest võib pildilt täiesti kaduda, kuid päris kindlasti ei suuda ükski neist olümpia-programmi kuulumata olla edukam kui praegu," arutleb Oswald.

Kuigi kõigil aladel on olümpiamängude kõrval palju muid võistlusi, on "tasu" nende eest sageli tagasihoidlik. "Suurem osa aladest teenib põhiliselt teleõiguste müügist. Kuna aga telepildi tootmine on samuti kallid, ei saa ka telekompaniid alati kõrget hinda maksta. Mõned alad on õnnelikud sellegi eest, et üldse telesse pääsevad," tõdeb Oswald.

Ta tunnistab "suurte" olümpiaalade, nagu kergejõustiku, ujumise ja võimlemise osatähtsust, kuid rõhutab samas mitmekesisuse vajadust. "On oluline, et mängude kavas oleksid ka väiksemad alad, sest nii on sport rikkam. Pealtvaatajate huvi keskendub nagunii suurematele aladele."

Viievõistlus eeskujuks

Küll aga on Oswald aga seda meelt, et alad peavad olümpia-programmis püsima nimel ka ise kõvasti pingutama. Tänapäeva sport elab üle suuri muudatusi ja muutustega peavad kohanema spordialaliidud. Muutused spordis tähendavad aga muutumist telesõbralikumaks. Kuid spordiala surumine telepurgile sobivasse formaati võib ka ala kahjustada. Kuidagi tuleb leida õige balans. "Usun, et suurem osa spordialasid on võimelised muutuma, ilma et peaksid muutma oma olemust või terviklikkust," leiab Oswald. "Ühiskond muutub ja sport on osa ühiskonnast. Oleks spordiala poolt tobe arvata, et muutusteta on võimalik toime tulla."

Hea näide adapteerimisvõimelisusest on moodne viievõistlus, kus võeti ette suhteliselt kardinaalsed muudatused pärast seda, kui ala populaarsus oli drastiliselt langemas ning olümpiatulevik kahtluse all. Endisest viiepäevases maratonist sai ühepäevane põnev võistlus. Alaliidu

president Klaus Schormann kiidab: "Uus formaat muutis ala kaasahaaravamaks ja odavamaks. Pealegi ei muutunud oluliselt meie ala algne olemus inimese füüsilise ja moraali testijana, mille sõnastas parun de Coubertin. Vastupidi – nüüd pääsevad sportlase võimed veelgi paremini esile."

Juba Sydney olümpia näitas moodsa viievõistluse populaarsuse tõusu. Vaatamata 1000-le lisakohale müüdi maha ikkagi 97 protsenti piletitest, mis oli üks kõrgemaid näitajaid.

Et midagi saatuse hooleks ei jääks, otsustasid viievõistlejad panna mängu veel paar lisatruppi. Nii on alaliidu patroon Kreeka ekskuningas Konstantinos ja aupresident ROK-i ringkondades pidurdamatut tõusu tegev Monaco prints Albert. Liidu esimene asepresident aga on ROK-i ekspresidenti poeg Juan Antonio Samaranch junior.

Teistel aladel on, kellest eeskujuga võtta.

Olümpiamängude "edukaimad" alad

1.	Kergejõustik	17,6 miljonit
2.-8.	Korvpall	8,1 miljonit
	Jalgrattasport	
	Jalgpall	
	Võimlemine	
	Ujumine	
	Tennis	
	Võrkpall	
9.-12.	Sõudmine	5,6 miljonit
	Käsi- ja jalgpall	
	Maahoki	
	Ratsutamine	
13.-26.	Võibulaskmine	4,1 miljonit
	Sulg- ja pesapall	
	Aerutamine	
	Poks	
	Vehklemine	
	Judo	
	Moodne viievõistlus	
	Purjetamine	
	Laskmine	
	Softball	
	Lauatennis	
	Tõstmine	
	Maadlus	
27.-28.	Triatlon	3,6 miljonit
	Taekwondo	

Maskotid on valitud

2004. aasta Ateena suveolümpiamängude korraldajad esitlesid aprilli esimesel nädalal Zappeionis mängude maskotte, kelleks on kaks savinukku, öde-venda At-

Athenà Phèvos

hena ja Phevos.

Veidi kirikukella meenutavad kujud ristiti antiikaja jumalate järgi. Sinisesse univormi riietatud Phevos sai oma nime valgusjumala Apollo ning oranžis kuues Athena Kreeka pealinna kaitsepühaku auks.

Korralduskomitee juhi Gianna Angelopoulos-Daskalaki sõnul kujutavad Phevos ja Athena tänapäevaseid kreeka lapsi, kel on otsene side maa pika ajalooga. "Tahtsime olla nüüdisaegsed, kuid meenutada ka ajalugu ja isikupära," sõnas ta.

Ateena olümpiatuli külatab kaugeid maid

Ateena mängude korraldajad teatasid, et olümpiatuli külatab oma teekonnal ka Aafrikat ja Lõuna-Ameerikat, kus mängu siiani veel korraldatud ei ole.

Korralduskomitee tegevjuhi Marton Simitseki sõnul meeldiks kreeklastele, kui Lõuna-Korea sportlane annaks olümpiatõrviku oma Põhja-Korea kolleegile ning iidsetes Olympias süüdatud tule paistel ulataksid teineteise sõbrakäe ka juudid ja palestiinlased.

Ateena olümpial uusi alasid kavas ei ole

Rahvusvaheline Olümpiakomitee on tõrjunud kõik spekulatsioonid uute alade kavvatmise kohta Ateena suveolümpia programmi.

ROK-i peadirektori Francois Carrardi sõnul soovatakse vägagi mahukaks paisunud olümpiaprogrammi kasvamist pidurdada. Sydneys olümpiadebüüdi teinud alad (triathlon, taekwondo, softball ja batuudihüpped) on kavas ka Ateenas, kuid olümpiastaatust taotlevate alade esirinnas olevad veesuusatamine, võistlustants, ragbi ja bridž olümpiaalaks ei saa.

Ateena mängude ettevalmistustööd venivad

Pärast Salt Lake Cityt on spordirahva tähelepanu keskmesse nihkumas 2004. aasta olümpiamängud Ateenas. Mängude ettevalmistustööd kulgeb endiselt üle kivide-kändude, ehkki avamiseni on aega vahem kui 900 päeva.

Märtsis tuli järjekordne tagasilöökk, kui Maroussi linnaosavalitsus seiskas ehitustööd ühes viiest meediakülalast. Peastaadioni läheduses asetsevasse külasse on plaanis mahutada 1600 ajakirjanikku. Maroussi linnaosavalitsusse esitatud kaebuse kohaselt on küla tarbeks soetatud maa ost-müük toimunud seadusevastaselt. Tööd on seiskunud vähemalt 17. maini, mil asja arutab kohus.

Kaebuse esitanutest on nimekaim omaaegne odaviske maailmarekordinaine Sofia Sakorafa. Sakorafa on valitud omavalitsusse sotsialistide nimekirjas, tema parteikaaslasest peaministri Kostas Simitise juhitud valitsus on juba pikalt maadelnud korraldus- ja ehitustööde tähtaegadega, mis on sageli umbe jooksunud erinevate kohtuasjade tõttu.

Korraldajad soovivad 20 000 meedia esindajat majutada viide külla Ateena eri linnaosades.

Majutus on olnud viimaste nädalate põhiteema, sest endiselt on puudu 2800 hotellituba. Ateena ettevalmistusi jälgiva Rahvusvahelise Olümpiakomitee komisjoni esimees Denis Oswald usub, et olümpiapere majutusmurede

lahendus on leitud. Rajatavad uued ja rekonstrueeritavad vanad hotellid annavad juurde 1400 tuba, teist sama palju lisandub, kui ROK reserveerib kavandatud 80 protsendi asemel 90 protsenti Ateena hotellidest.

Tekkimas aga on automaatselt uus probleem – olümpiauristidele jäävate hotellikohtade arv aga väheneb veelgi. Valitsuses olümpiaasjade eest vastutav kultuuriminister Evangelos Venizelos kinnitas, et valitsus valmistab ette seadust, mis lihtsustab Ateenas kodumajutuse korda, samuti loodetakse abi saada Kreeka kuurortidest.

Kreeka turismifirmad aga kinnitavad, et Ateenast 175 kilomeetri raadiuses paiknevad 40 000 hotellituba on väga nõrgal tasemel või osaliselt kasutuskõlbmatud. Fimade kinnitusele olevat aga tarvis koguni 150 000 tuba.

Kõigest hoolimata on minister Venizelos kinnitanud optimistlikult, et Kreeka korraldab "monumentaalsed mängud". "Kinnitan, et valitsusel on olümpiarajatiste ehitamine täieliku kontrolli all," ütles Venizelos Reutersile. "Meile tähendavad olümpiarajatised tiheda ajagraafiku alusel Kreeka moderniseerimist, millest saadav kasu avaldub veel pika aja jooksul pärast mängu."

Majandusspetsialistide hinnanguil kasvab Kreeka rahvuslik brutokogutoodang mängude tulemusena juba järgmisel aastal 0,5 protsenti ja mängude ajal koguni 1,4 protsenti.

Sven Sommer

REIN JALAK
Spordimeditsiini Sihtasutuse juhataja

Antidopingusüsteem jõudmas dopingusüsteemi kannule

Dopinguskandaalide arvukuse suurenemist viimastel aastatel seostatakse nii dopingu avastamise meetodika kui organisatsiooni täiustumisega, loodi ju hiljuti Maailma Antidopingu Agenteer WADA.

Spordialadel, kus sportlik tippulemus sõltub liialt palju ühest kehalisest võimest, on alati lisaks treeningule teisi teid suurvõidu saavutamiseks. Mõõdunud sajandi kuuekümnendatel kuni kaheksakümnendatel aastatel olid positiivsed dopinguproovid seotud enamasti spordialadega, kus määrav oli lihasjõud (tõstesport, kergejõustiku heitealad jt).

Vastupidavus annab dopingusüsteemile tööd

Tänaseks on jõu arendamine anaboolsete steroidide kaasabil antidopingu süsteemi poolt suhteliselt kontrolli all, seevastu vastupidavus pakub märksa enam teid töövoime kunstlikuks suurendamiseks.

Vastupidavuse füsioloogiline mehhanism on keeruline, oluline tähtsus on südame-vereringe süsteemil, hingamisel, vere koostisel, ainevahetusel, kiirel taastumisel.

Sama keeruline on dopingukontrollil nii keelatud ainet avastamine kui piiri tõmbamine lubatud ja lubamatu vahele. Kas hapnikuvaese õhu sissehingamine spetsiaalses hotellitoas on lubamatu, aga teise riigi suusataja kodu 2000 m kõrgusel mägedes lubatud, on täna üks vaidlusteemasid. Lausmaal elavate riikide sportlased käivad harjutamas mäestikus, et igapäevaselt mäestikus elavate sportlastega võistlustel samal stardijoonel olla. Kuid odavam on "mäed koju tuua" ehk alpinaja muretseda.

Hemoglobiini kontroll mürdmaasusutamises

Rahvusvaheline Suusaföderatsioon FIS alustas üheksakümnendate aastate keskpaigas tippsuusatajatelt regulaarsete vereproovide võtmisega, et neid teaduslaborites uurida. Olen näinud 1995. aasta Thynder Bay MM-võistlustel tehtud graafikuid – meessuusatajate hemoglobiini tase oli 190–200 piires, üksikutel küündisid näidud 210–230-ni. Kaks aastat hiljem oli keskmine langenud 20–30 ühiku võrra, "eliitriühm" oli kadunud. Sama esines naistel. Mis siis juhtus kahe aastaga, sportlased olid enamasti samad. Kas kõik tegid Trondheimi MM-iks valmistudes treening-metoodilisi vigu. Ei, alustati hoopis süstemaatilise vere hemoglobiinisalduse kontrolliga...

Hemoglobiin on vere punaliblede tähtsaim koostisosa, mille ülesandeks on hapniku transport kudesse. Mida enam omastab organism hapnikut, seda kõrgem on vastupidavuse tase. Vastupidavuse taseme tõstmiseks kasutatakse lisaks sportlikule treeningule erinevaid teid – treeningut keskmägedes, mäestikukliima koju-toomist ehk alpinaja, spetsiaalseid maske, kuid

kahjuks kõige tõhusamalt mõjub erütropoietiin ehk EPO.

Paraku ei ole dopingukontroll veel suutnud EPO analüüsi täiuseni viia ja seepärast võeti kaudse testina kasutusele vere hemoglobiini määramine. Sportlastelt saadud vere teadusuuringute abil määrati kindlad piirid, mille ületamisel sportlast starti sel päeval ei lubata. Juriidiliselt pole tegu dopingujuhtumiga, sest vere hemoglobiini protsenti võivad mõjutada mitmed faktorid – stress, veremahu muutus, mõned medikamendid, suitsetamine, mõnel on pärilikult kõrge sisaldus. Jalgrattasport kasutab hoopis hematokriti näitu, kuid teadusuuringutes on näiteks pea allpool seisus leitud näitaja langus. Sportlase starti mittelubamist põhjendatakse ohuga tervisele, nii kõrge hemoglobiini kui hematokriti muudavad vere paksuks.

Kindlasti võrreldakse konkreetse sportlase varasemaid näitajaid, andmebaas on juba kogunenud. Kui hemoglobiini sisaldus veres on meessuusatajal tavaliselt näiteks 160 g/l, aga suurvõistlustel ikka 175 lähedal, tekitab see kahtlusi. Hemoglobiini ületanud sportlase dopinguproove uuritakse nii täna kui tulevikus erakordse huviga, just neid kahtlustatakse varjatud EPO kasutamises. Paraku vaid kahtlustatakse, süüdistada ilma positiivse dopinguproovita ei saa. Samasugune kahtlus oli ka verelahjendaja Hemohesi kasutamisel Lahti maailmameistrivõistlustel.

EPO preparaadid on avastatavad

Erütropoietiin (EPO) on neerudes toodetav hormoon, mis reguleerib punaste vereliblede (erütrotsüütide) produktsiooni luuüdis. Erütrotsüütide tähtsaim koostisosa aga on just hemoglobiin, mis vastutab hapniku transpordist eest. Mida rohkem hapnikku, seda suurem vastupidavus, seda parem sportlik tulemus – on lihtsustatud reegel vastupidavusaladel.

Esimesed kuuldused uutest sünteetilistest EPO preparaadidest said avalikuks mullu suvel Hispaania rattavelotuuri ajal. NESP (ingl k – novel erythropoiesis stimulating protein) pidi olema üle kümne korra tugevama toimega kui seni tuntud EPO. Kuid juba siis väitis Kölni dopingulaboratooriumi juhataja professor Wilhelm Schaenzer, et uued sünteetilised preparaadid on kergemini avastatavad. Asjalõppenud taliolümpiamängud andsid sellele kinnitust.

Nandrolooni ja 19-norandrosteroonist

Testosterooni ainevahetuse vaheprodukt nandrolon ehk 19-nortesteroon on viimaste aastate üks sagedasemaid positiivseid dopinguleide. Nandrolon ehk 19-nortesteroon on noran-

drosterooni ainevahetuse metaboliit, seega tege- mist on väga sarnaste ainetega. Samaaegselt vabaneb veel noretiokholanoolon, mis tavaliselt dopingulabori vastuses ka ära märgitakse. Spordis on enam kõneainet põhjustanud just nandrolon.

Andmed nandrolooni füsioloogiliste normide kohta on erinevad, uuringutes on leitud näiteks 0,01–0,32 ng/ml. USA-s 1998. aastal läbi viidud uuringutes leiti, et organism toodab nandroloni kuni 0,6 ng/ml, prantslased leidsid 0,7 ng/ml. Kehaline koormus põhjustab kontsentratsiooni mõningase tõusu. Seejärel kinnitas ROK meditsiinikomisjon lubatud piirideks meestel 2 ja naistel 5 ng/ml, põhjendades naiste kõrgemat väärtust eeskätt võimaliku rasedusega. Teadlaste sõnul nandrolooni tase raseduse ajal tõuseb. Endises DDR-s olevat seda ära kasutatud, manustades naissportlastele esimestel nädalatel pärast raseduse katkemist täiendavalt anaboolseid steroide, ilmselt polnud ka raseduse katkemine juhuslik.

Norandrosteron on samaaegselt nandrolooni prohormoonide – näiteks norandrostendiooni ja norandrostendiooni – ainevahetuse produkt, Ameerikas on viimased aga toidulisanditena lihtsalt kättesaadavad. Kui suu kaudu manustatud ained loetud päevade jooksul organismist erituvad, siis deopreparaate võimaldab kaas- aegne diagnostika avastada veel mitu kuud pärast kasutamist. Diskuteeritud on nandrolooni leidumise üle mõne looma lihas, tõestatud aga eelneval hormoonide manustamisel loomale. Enamik sportlasi on positiivset proovi seostanud toidulisandite kasutamise, seejuures etiketil keelatud ained sageli puuduvad.

Tootja ei vastuta toidulisandi puhtuse eest

Maailma tuntumaid sportlaste toitumise asjatundjaid professor Sergei Portugalov on põhjendanud sagedasi dopinguleide uute tundmatute toidulisandite tootjate poolt keelatud ainetel lisamisega uuele toodangule, et sportlase subjektiivse aistingu abil kaubale kiiret tuntuust saavutada. Saksamaa dopinguspetsialistide sõnul tekitavad probleeme ka ravimifirmad, kes aparatuuri vahepeal korralikult ei puhasta. Dopinguainetel on leitud ka populaarsetest taastumisvahenditest – kreatiinist, energiatootajatest ja Tribulus Terrestrisest preparaadidest. Paraku ei vastuta täna toidulisandite tootjad oma toodete puhtuse eest, ainsaks vastutajaks on kahjuks toidulisandi tarbija.

Kolm soovitus sportlastele ja treeneritele

Esiteks, kõiki toidulisandeid, mida maailmas toodetakse või teised kasutavad, ei pea ära proovima. Hoopis tõhusamalt aitab tark treeningtöö.

Teiseks, vajaliku taastumisvahendi näidustuse suhtes pea nõu oma arstiga.

Kolmandaks, kõik sportlased ja treenerid peavad tundma dopingu reeglistikku.

Üheskoos unistust kandes

Täiuseihalus.

Mõttelend.

Tegevushaare.

Ühtekuuluvus

suures ja õilsas

mängus.

Kustumatu valgus,

mis väärrib

lugupidamist.

Unistus,

mis saanud

alguse

päikesekiirest.

EOK SPONSOR

E E S T I O L Ü M P I A L I I K U M I S E T O E T A J A D 2 0 0 1 - 2 0 0 4